

Krajowa Administracja
Skarbowa

.....
.....
.....

Upoważniony przedsiębiorca AEO

informacja dla przedsiębiorców
dotycząca weryfikacji formalnej i przyjęcia wniosku o
uzyskanie statusu upoważnionego przedsiębiorcy
– AEO zgodnie z Unijnym Kodeksem Celnym

Opracowano w Departamencie Cel

CZĘŚĆ I: WSTĘP

1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 38 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny (UKC)¹ przedsiębiorca mający siedzibę na obszarze celnym Unii i spełniający kryteria określone w art. 39 UKC może złożyć wniosek o przyznanie statusu upoważnionego przedsiębiorcy.

Status upoważnionego przedsiębiorcy obejmuje następujące rodzaje pozwoleń:

- a) upoważniony przedsiębiorca w zakresie uproszczeń celnych, które umożliwia mu korzystanie z niektórych uproszczeń zgodnie z przepisami prawa celnego – **AEOC**; lub
- b) upoważniony przedsiębiorca w zakresie bezpieczeństwa i ochrony, które uprawnia do korzystania z ułatwień dotyczących bezpieczeństwa i ochrony – **AEOS**.

Można jednocześnie posiadać oba rodzaje pozwolenia AEOC/AEOS, organ celny wydaje w takiej sytuacji jedno łączne pozwolenie. Pozwolenie połączone zachowuje dotychczasowy znacznik literowy AEOF.

Tryb wydawania pozwolenia AEO, warunki i kryteria do jego uzyskania oraz wynikające z niego korzyści określone zostały w następujących aktach prawnych:

- unijny kodeks celny – rozdział 2 sekcja 4 „Upoważniony przedsiębiorca” i odpowiednie przepisy sekcji 3 „Decyzje dotyczące stosowania przepisów prawa celnego”,
- rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28.07.2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad określających niektóre przepisy unijnego kodeksu celnego² (**RD**) - rozdział 2 sekcja 3 „Upoważniony przedsiębiorca” i sekcja 2 „Decyzje dotyczące stosowania przepisów prawa celnego”, załącznik A,
- rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24.11.2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny³ (**RW**) rozdział 2 sekcja 3 „Upoważniony przedsiębiorca” i sekcja 2 „Decyzje dotyczące stosowania przepisów prawa celnego”, załącznik A.

¹ Dz. Urz. UE L 269 z 10.10.2013 r. tom 56 str. 1

² Dz. Urz. UE L 343 z 29.12.2015 r. str. 1

³ Dz. Urz. UE L 343 z 29.12.2015 r. str. 558

-

Powyższe przepisy są uzupełnione przez następujące przepisy krajowe:

- ustawa z dnia 19 marca 2014 r. Prawo celne (Dz. U. z 2016 r. poz. 1880 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1947).

2. Kto może ubiegać się o status AEO?

O status AEO może ubiegać się przedsiębiorca, o którym mowa w art. 5 pkt 5 UKC, tj. osoba, która w ramach swojej działalności gospodarczej zajmuje się działaniami regulowanymi przepisami prawa celnego.

Osoba oznacza osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, ale uznaną – na mocy prawa unijnego lub krajowego – za mającą zdolność do czynności prawnych (art. 5 pkt 4 UKC).

Przepisy prawa celnego oznaczają ogół aktów prawnych obejmujący:

- a) unijny kodeks celny oraz przepisy uzupełniające lub wykonawcze przyjęte na szczeblu unijnym lub krajowym,
- b) wspólną taryfę celną,
- c) przepisy ustanawiające unijny system zwolnień celnych,
- d) umowy międzynarodowe zawierające przepisy z zakresu prawa celnego, jeżeli mają one zastosowanie w Unii.

Podkreślić należy, że definicja „przedsiębiorcy” nie ogranicza pojęcia „działań regulowanych przepisami prawa celnego” jedynie do bezpośredniej realizacji operacji celnych, np. do sytuacji, gdy mamy do czynienia z importerem, eksporterem lub agentem celnym. O status AEO może ubiegać się np. producent wytwarzający towary przeznaczone do wywozu, nawet jeżeli formalności wywozowe są realizowane przez inną osobę.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że pozwolenie AEO bezpieczeństwo i ochrona jest ściśle związane z zarządzaniem łańcuchem dostaw. O wydanie pozwolenia AEOS mogą ubiegać się więc także tacy przedsiębiorcy, którzy tylko zajmują się towarami podlegającymi dozorowi celnemu lub danymi związanymi z tymi towarami. Pojęcie „przedsiębiorcy” na potrzeby instytucji AEO należy zatem interpretować szeroko, mając na uwadze kontekst bezpiecznego łańcucha dostaw. Oznacza to, iż wniosek mogą złożyć nie tylko przedsiębiorcy mający fizyczny kontakt z towarem podlegającym dozorowi celnemu, ale również np. agenci świadczący usługę opracowania danych celnych (np. zajmujący się przygotowaniem zgłoszenia celnego, taryfikacją, określeniem wartości celnej towaru, itp.), którzy nie składają zgłoszeń celnych i bezpośrednio nie wykonują czynności podlegających obowiązkowi celnemu, zlecają te

czynności innemu oddziałowi przedsiębiorstwa, lub wykonują je na rzecz klienta zewnętrznego. Przy czym działanie to nie ogranicza się jedynie do doradztwa, ale podejmowane jest również przygotowanie odpowiedniej dokumentacji, np. zgłoszenia celnego.

Wniosek o przyznanie statusu upoważnionego przedsiębiorcy, zgodnie z art. 38 ust. 1 UKC może złożyć przedsiębiorca, który posiada siedzibę na obszarze celnym Unii Europejskiej.

Status upoważnionego przedsiębiorcy przyznawany jest, gdy taki przedsiębiorca spełnia odpowiednio kryteria określone w art. 39 UKC:

- AEOC – kryteria z art. 39 lit. a, b, c oraz d UKC,
- AEOS – kryteria z art. 39 lit. a, b, c oraz e UKC.

Warunki i kryteria wskazane zostały w części IV dokumentu.

„Osoba mająca siedzibę na obszarze celnym Unii”, zgodnie z art. 5 pkt 31 UKC, oznacza:

- a) w przypadku osoby fizycznej – każdą osobę, której zwyczajowym miejscem pobytu jest obszar Unii;
- b) w przypadku osoby prawnej lub stowarzyszenia osób – każdą osobę, której siedziba statutowa, siedziba główna lub inna stała siedziba znajduje się na obszarze celnym Unii.

„Stala siedziba”, zgodnie z art. 5 pkt 32 UKC oznacza stałe miejsce prowadzenia działalności, gdzie stale są obecne zarówno niezbędne zasoby ludzkie, jak i środki techniczne, za pomocą których są przeprowadzane w całości lub częściowo wszystkie operacje celne danej osoby.

3. Wniosek o wydanie pozwolenia AEO

Status upoważnionego przedsiębiorcy udzielany jest na wniosek. Wniosek powinien zawierać dane określone w załączniku A do RD (kolumna 2 oraz Tytuł IV). Komisja Europejska na podstawie danych załącznika A do RD opracowała formularz wniosku o wydanie pozwolenia AEO, który należy stosować do czasu wdrożenia elektronicznego wniosku o wydanie pozwolenia AEO. Formularz wniosku o wydanie pozwolenia AEO dostępny jest na [stronie internetowej Ministerstwa Finansów](#).

Osoba, która zamierza ubiegać się o status upoważnionego przedsiębiorcy (AEO), powinna uzyskać numer EORI, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 9 UKC. Wraz z wnioskiem o wydanie pozwolenia AEO należy złożyć Kwestionariusz samooceny przedsiębiorcy. Obowiązek ten wynika z art. 26 ust. 1 RD.

Kwestionariusz składa się zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z 16 marca 2017 r. w sprawie wzoru kwestionariusza samooceny przedsiębiorcy (Dz. U. z 2017 r. poz. 721).

W przypadku wątpliwości co do sposobu wypełniania Kwestionariusza, można, przed jego złożeniem, zwrócić się do właściwego organu celnego o udzielenie pomocy w jego wypełnieniu

oraz o dodatkowe informacje i wyjaśnienia. Prawidłowe i rzetelne wypełnienie Kwestionariusza samooceny przedsiębiorców wpłynie na przyspieszenie i usprawnienie postępowania w sprawie udzielenia pozwolenia AEO.

W przypadku stwierdzenia braków organ celny informuje wnioskodawcę o konieczności uzupełnienia wniosku zgodnie z art. 12 ust. 2 RW.

Celem ustawodawcy unijnego jest, aby przedsiębiorcy wnioskujący o przyznanie statusu upoważnionego przedsiębiorcy poprzez sam proces udzielania odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu w sposób aktywny uczestniczyli w samoweryfikacji i samoocenie spełniania wymogów związanych z przyznawaniem tego statusu.

CZĘŚĆ II – WŁAŚCIWOŚĆ ORGANÓW CELNYCH

Zasady dotyczące właściwości miejscowej państwa członkowskiego, do którego należy złożyć wniosek o udzielenie pozwolenia AEO określone zostały w art. 22 ust. 1 akapit 3 UKC, art. 12 RD i art. 27 RD.

Natomiast właściwość organu celnego na szczeblu krajowym określona została w następujących aktach prawnych:

- ustawie Prawo celne,
- rozporządzeniu Ministra Finansów dnia 31 maja 2016 r. w sprawie właściwości miejscowej organów celnych (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz.170.),

1. Właściwość państwa członkowskiego (UKC i RD)

Założeniem jest, że wniosek powinien zostać złożony w państwie członkowskim, które ma największy dostęp do informacji i najlepsze możliwości sprawdzenia warunków i kryteriów jakie powinien spełniać AEO. Dlatego też przepisy wprowadzają gradację przesłanek wskazujących państwo członkowskie, w którym należy złożyć wniosek. I tak, zgodnie z **art. 22 UKC**, jeżeli nie przewidziano inaczej właściwym organem celnym jest organ właściwy dla miejsca, w którym są prowadzone lub dostępne główne księgi rachunkowe wnioskodawcy na potrzeby celne i w którym ma być prowadzona przynajmniej część działalności, której ma dotyczyć decyzja.

Państwo określone na podstawie powyższych kryteriów ma możliwość najpełniejszego dostępu do danych mających znaczenie w procedurze udzielania statusu AEO. W przypadku jednak, gdy na podstawie powyższych przesłanek nie można określić właściwego państwa wniosek składany jest, zgodnie z **art. 12 RD** do państwa członkowskiego, właściwego dla miejsca, w którym jest przechowywana lub dostępna ewidencja i dokumentacja wnioskodawcy (główne

księgi rachunkowe na potrzeby celne) umożliwiającą organowi celnemu wydanie decyzji. Jeżeli na podstawie ww. przepisów nie jest możliwe określenie właściwości organu celnego zastosowanie będzie miał **art. 27 RD**, zgodnie z którym wniosek składa się organom celnym państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca posiada stałą siedzibę oraz w którym przechowywane są lub udostępniane informacje na temat głównych działań w zakresie zarządzania logistycznego w Unii wskazane we wniosku.

Przepis art. 22 ust. 1 UKC mówi o głównych księgach rachunkowych na potrzeby celne, zaznaczyć należy, iż zasadą jest prowadzenie jednej kompleksowej księgowości, bez wyodrębnienia kwestii celnych. Główne księgi rachunkowe na potrzeby celne obejmują ewidencję i dokumentację umożliwiającą organowi celnemu sprawdzenie i monitorowanie warunków i kryteriów koniecznych do uzyskania pozwolenia AEO.

W większości przypadków księgi rachunkowe prowadzone są w siedzibie wnioskodawcy. W przypadku gdy księgi rachunkowe są prowadzone poza siedzibą jednostki lub miejscem sprawowania zarządu, wówczas – zgodnie z art. 11a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴ - kierownik jednostki jest obowiązany zapewnić dostępność ksiąg rachunkowych wraz z dowodami księgowymi uprawnionym organom zewnętrznej kontroli lub nadzoru w siedzibie jednostki lub w miejscu sprawowania zarządu albo w innym miejscu za zgodą organu kontroli lub nadzoru.

Zarządzanie logistyczne, o którym mowa w art. 27 RD należy rozumieć jako zarządzanie organizacją przedsiębiorstwa. Za zarządzanie, w tym logistyczne, odpowiedzialny jest zarząd firmy, który może część uprawnień scedować na wyznaczoną osobę.

W celu potwierdzenia, że wniosek został złożony zgodnie z właściwością miejscową państwa członkowskiego organ celny weryfikuje dane zamieszczone we wniosku (pola 5, 13, 16, 17, 18).

Przykład nr 1:

W Polsce firma prowadzi główne księgi rachunkowe na potrzeby celne i część działań objętych pozwoleniem AEO np. skład celny. Towary ze składu celnego w procedurze tranzytu przewożone są do siedziby w Holandii i tam dopuszczane do obrotu. W Holandii prowadzone są główne działania w zakresie zarządzania logistycznego, a organy celne mają dostęp do księgowości prowadzonej w Polsce.

Wniosek składa się do organu celnego w Polsce.

Przykład nr 2:

⁴ Dz. U. z 2017r. poz. 2342

W Czechach prowadzone są główne księgi rachunkowe wnioskodawcy na potrzeby celne, na Słowacji znajdują się magazyny. Główne działania w zakresie zarządzania logistycznego prowadzone są w Niemczech, tam też jest też przedsiębiorca ma siedzibę i dostęp do głównych ksiąg rachunkowych oraz korzysta z procedur uproszczonych.

Wniosek składany jest w Niemczech, gdyż tam spełniony jest najpełniejszy zakres przesłanek określających właściwość.

Przykład 3:

Firma prowadzi główne księgi rachunkowe na potrzeby celne we Francji, do której dostęp ma również administracja celna Belgii, a w Holandii dokonuje odpraw celnych, tam też prowadzi główne działania w zakresie zarządzania logistycznego.

Wniosek należy złożyć we Francji,.

Przykład 4:

Firma mająca siedzibę w Austrii, gdzie prowadzone są główne działania w zakresie zarządzania logistycznego i ma miejsce część odpraw celnych towarów, zleciła prowadzenie księgowości firmie mającej siedzibę w Indiach, zapewniając sobie jedynie elektroniczny dostęp do księgowości. Firma dodatkowo odprawia towary w Holandii i Polsce.

Wniosek należy złożyć w Austrii.

Precyzyjne określenie miejsca prowadzenia głównej księgowości odnoszącej się do czynności celnych jest szczególnie istotne w przypadku przedsiębiorstw posiadających filie i oddziały umiejscowione w różnych państwach członkowskich. Należy sprecyzować, które z miejsc prowadzenia działalności gospodarczej spełnia przesłanki determinujące określenie właściwości miejscowej państwa członkowskiego.

Zaznaczyć przy tym należy, że określenie właściwości ściśle związane jest z formą organizacyjną przedsiębiorstwa. W przypadku prowadzenia działalności w kilku państwach członkowskich będziemy mieli do czynienia bądź z wyodrębnionymi i samodzielnymi strukturami przedsiębiorstwa i jako takie będą one samodzielnie ubiegać się o uzyskanie statusu AEO lub z oddziałami stanowiącymi integralną część przedsiębiorstwa głównego, które będą korzystać ze statusu udzielonego spółce dominującej. Kwestią rozstrzygającą jest zatem, czy każda ze spółek jest odrębną osobą prawną i jest na własnym rozrachunku, czy też jest to jedna osoba prawna, w której księgowość dla wszystkich oddziałów spółki prowadzona jest przez jedną spółkę dominującą. W pierwszym przypadku spółki będą ubiegać się o status odrębnie, w drugim przypadku status przyznany spółce obejmie wszystkie jej oddziały.

Natomiast w przypadku struktur wewnątrz kraju rozmieszczonych we właściwości różnych izb administracji skarbowej będziemy mieli raczej do czynienia z oddziałami lub filiami zależnymi i w

takim przypadku pozwolenie wydane firmie obejmie wszystkie jej filie i oddziały. Z tym, że organ właściwy do przeprowadzenia czynności audytowych określony zgodnie z regulacjami krajowymi w przypadku miejsc prowadzenia działalności gospodarczej usytuowanych poza granicami swojej właściwości miejscowej wystąpi do dyrektora właściwej izby administracji skarbowej z wnioskiem o udzielenie pomocy prawnej.

Zgodnie z art. 26 ust. 2 RD przedsiębiorca składa jeden pojedynczy wniosek o przyznanie statusu AEO obejmujący wszystkie stałe siedziby na obszarze celnym Unii. Stała siedziba to stałe miejsce prowadzenia działalności, gdzie stale są obecne zarówno niezbędne zasoby ludzkie, jak i środki techniczne, za pomocą których są przeprowadzane w całości lub częściowo wszystkie operacje celne danej osoby (art. 5 pkt 32 UKC).

2. Właściwość rzeczowa i miejscowa organów celnych na szczeblu krajowym

Właściwość rzeczową organów celnych określa przepis art. 70 ustawy Prawo celne, zgodnie z którym organem właściwym do prowadzenia postępowania w sprawie przyznania statusu AEO jest dyrektor izby administracji skarbowej.

Kwestia właściwości miejscowej uregulowana została w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie właściwości miejscowej organów celnych, zgodnie z którym właściwość miejscowa do złożenia wniosku o wydanie pozwolenia upoważnionego przedsiębiorcy (AEO) została określona według siedziby wnioskodawcy.

Dodatkowo należy wspomnieć, że weryfikacja warunków i kryteriów do wydania pozwolenia AEO następuje w trakcie czynności audytowych. Właściwość miejscowa organu uprawnionego do przeprowadzenia czynności audytowych jest ustalana według siedziby organu właściwego do rozpatrzenia wniosku o wydanie pozwolenia.

A zatem wniosek o wydanie pozwolenia AEO należy złożyć do dyrektora izby administracji skarbowej właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorcy.

CZĘŚĆ III. PRZYJĘCIE WNIOSKU

Zgodnie z art. 22 ust. 1 akapit 1 UKC składając wniosek o wydanie decyzji dotyczącej stosowania przepisów prawa celnego dana osoba dostarcza wszelkie informacje wymagane przez właściwe organy celne niezbędne do wydania tej decyzji.

Organy celne niezwłocznie i nie później niż w terminie 30 dni od otrzymania wniosku o wydanie decyzji sprawdzają, czy spełnione są warunki przyjęcia wniosku (art. 22 ust. 2 akapit 1 UKC).

Niezbędne dane do wydania pozwolenia AEO określa załącznik A do RD (kolumna 2 oraz Tytuł IV) oraz przepisy art. 11 i 26 RD.

Zgodnie z art. 11 i art. 26 RD wniosek o wydanie pozwolenia AEO przyjmuje się, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) wnioskodawca jest zarejestrowany zgodnie z art. 9 UKC,
- b) wnioskodawca posiada siedzibę na obszarze celnym Unii,
- c) wniosek złożono organowi celnemu wyznaczonemu do przyjmowania wniosków w państwie członkowskim właściwego organu celnego, o którym mowa w art. 22 ust. 1 akapit 3 UKC,
- d) wniosek nie dotyczy decyzji wydanej z takim samym zamiarem, co poprzednia decyzja adresowana do tego samego wnioskodawcy, którą cofnięto w okresie 3 lat (art. 11 ust. 2 RD) poprzedzającym wniosek, ze względu na fakt, że wnioskodawca nie wypełnił zobowiązania nałożonego na niego na mocy tej decyzji,
- e) wnioskodawca musi złożyć kwestionariusz samooceny, który organy celne udostępniają wraz z wnioskiem.

Art. 26 ust. 2 RD stanowi, że przedsiębiorca składa jeden pojedynczy wniosek o przyznanie statusu AEO obejmujący wszystkie stałe siedziby na obszarze celnym Unii. Jest to jeden z warunków przyjęcia wniosku AEO.

Mając na uwadze powyższe przesłanki organ wydający pozwolenie AEO bada, czy wniosek zawiera wszystkie wymagane dane..

Art. 9 ust. 1 UKC określa obowiązek rejestracji dla wszystkich przedsiębiorców posiadających siedzibę w Unii. Zatem przedsiębiorca wnioskujący o status AEO musi najpierw zarejestrować się i uzyskać numer EORI we właściwym państwie członkowskim. W Polsce rejestracji dokonuje się w ramach usługi e-Klient pod adresem www.puesc.gov.pl

Wymóg posiadania siedziby na obszarze celnym Unii dla przedsiębiorców ubiegających się o status AEO został sformułowany w art. 38 ust. 1 UKC.

Przesłanka właściwości dotyczy zarówno właściwości państwa członkowskiego określonej zgodnie z przepisami UKC i RD jak i właściwości organu celnego zgodnie z przepisami prawa krajowego. W przypadku złożenia wniosku do państwa członkowskiego niezgodnie z właściwością organ celny odmówi jego przyjęcia. W przypadku uchybienia właściwości miejscowej określonej przepisami prawa krajowego organ celny prześle wniosek do organu właściwego zgodnie z art. 170 Ordynacji podatkowej.

Kwestionariusz samooceny umożliwiający samoocenę przedsiębiorcy należy złożyć zgodnie ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie wzoru kwestionariusza samooceny przedsiębiorcy (Dz. U. 2017 poz. 721).

Zgodnie z art. 22 ust. 2 akapit 2 UKC jeżeli organy celne stwierdzą, że wniosek zawiera wszelkie informacje, które są im niezbędne do wydania decyzji, powiadamiają wnioskodawcę, w terminie 30 dni od otrzymania wniosku, o jego przyjęciu.

Art. 12 RW doprecyzowuje procedurę przyjęcia wniosku. I tak, jeżeli organ celny przyjmuje wniosek zgodnie z art. 11 ust. 1 RD, datą przyjęcia takiego wniosku jest data otrzymania przez organ celny wszystkich informacji wymaganych zgodnie z art. 22 akapit drugi UKC.

Jeżeli organ celny stwierdza, że wniosek nie zawiera wszystkich wymaganych informacji, żąda od wnioskodawcy dostarczenia tych informacji w rozsądnym terminie, który nie powinien przekraczać 30 dni.

Jeżeli wnioskodawca nie przekaze organowi celnemu żądanych informacji w określonym terminie, wniosek nie zostaje przyjęty, a wnioskodawcę informuje się o tym fakcie.

Jeżeli wnioskodawca nie otrzyma informacji o przyjęciu lub odmowie przyjęcia wniosku, uznaje się, że wniosek został przyjęty. Datą przyjęcia wniosku jest data jego złożenia lub – w przypadkach, gdy wnioskodawca przedstawił dodatkowe informacje na żądanie organu celnego zgodnie z ust. 2 – data przekazania przez wnioskodawcę ostatniej żądanej informacji.

Podsumowując, na etapie przyjęcia wniosku możemy mieć do czynienia z kilkoma sytuacjami:

- 1) Wniosek spełnia warunki – organ celny wysyła wnioskodawcy powiadomienie, w terminie 30 dni od daty otrzymania wniosku, o przyjęciu wniosku (art. 22 ust. 2 akapit drugi UKC).

Datą przyjęcia wniosku jest data złożenia wniosku.

- 2) Wniosek nie zawiera wszystkich wymaganych informacji – organ celny wysyła do wnioskodawcy żądanie uzupełnienia informacji w rozsądnym terminie maksymalnie 30 dni (art. 12 ust. 2 RW).

Wnioskodawca uzupełnienia wniosek. Datą przyjęcia wniosku jest data otrzymania przez organ celny wszystkich wymaganych informacji. Organ celny wysyła wnioskodawcy powiadomienie o przyjęciu wniosku wskazując jako termin jego przyjęcia datę otrzymania kompletnych informacji od wnioskodawcy (art. 12 ust. 1 zdanie drugie RW).

- 3) Wniosek nie zawiera wszystkich wymaganych informacji – organ celny wysyła do wnioskodawcy żądanie uzupełnienia informacji w rozsądnym terminie maksymalnie 30 dni (art. 12 ust. 2 RW).

Wnioskodawca nie uzupełnia wniosku w określonym terminie – wniosek nie zostaje przyjęty. Organ celny odmawia przyjęcia wniosku o czym powiadamia wnioskodawcę (art. 12 ust. 2 zdanie drugie RW).

- 4) Brak informacji od organu celnego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia wniosku.

Wniosek uznaje się za przyjęty. Datą przyjęcia jest data złożenia wniosku. W przypadku gdy organ celny wysłał wezwanie o uzupełnienie wniosku datą przyjęcia wniosku jest data przekazania przez wnioskodawcę ostatniej żądanej informacji.

Data przyjęcia wniosku jest początkiem biegu terminu na wydanie decyzji w sprawie.

Po przyjęciu wniosku organ celny przystępuje do sprawdzenia spełniania przez wnioskodawcę warunków i kryteriów do uzyskania statusu AEO, o których mowa w części IV niniejszego dokumentu.

Część IV. KRYTERIA PRYZNAWANIA STATUSU AEO

Kryteria jakie powinna spełniać osoba ubiegająca się o uzyskanie statusu AEO określone zostały w art. 39 UKC i obejmują one:

- a) **przestrzeganie przepisów prawa** – brak poważnego naruszenia lub powtarzających się naruszeń przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych, w tym brak skazania za poważne przestępstwo karne związane z działalnością gospodarczą wnioskodawcy;
- b) **odpowiedni system zarządzania ewidencją handlową oraz - w stosownych przypadkach transportową** - wykazanie przez wnioskodawcę, iż posiada wysoki poziom kontroli swoich operacji i przepływu towarów zapewniony poprzez system zarządzania ewidencją handlową oraz – w stosownych przypadkach – transportową co umożliwia przeprowadzanie właściwych kontroli celnych;
- c) **wypłacalność**, którą uznaje się za udowodnioną, gdy wnioskodawca ma dobrą sytuację finansową pozwalającą mu na wypełnianie zobowiązań, stosownie do rodzaju prowadzonej przez niego działalności gospodarczej;
- d) **spełnienie praktycznych standardów w zakresie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych bezpośrednio związanych z prowadzoną działalnością**, w odniesieniu do pozwolenia, o którym mowa w art. 38 ust. 2 lit. a UKC – **dotyczy AEOC**; oraz

- e) **odpowiednie standardy bezpieczeństwa i ochrony**, które uznaje się za spełnione, gdy wnioskodawca wykaże, że utrzymuje odpowiednie środki mające na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa i ochrony międzynarodowego łańcucha dostaw, w tym w obszarze odnoszącym się do integralności fizycznej i kontroli dostępu, procesów logistycznych, procesów związanych z postępowaniem z określonymi rodzajami towarów, w obszarze odnoszącym się do personelu oraz w obszarze identyfikacji partnerów handlowych, w odniesieniu do pozwolenia, o którym mowa w art. 38 ust. 2 lit. b UKC – **dotyczy AEOS**.

Przedmiotowe kryteria zostały doprecyzowane poprzez określenie w art. 24-28 RW warunków wymaganych do ich spełnienia przez przedsiębiorcę.

Informacje dotyczące spełniania warunków i kryteriów przedsiębiorca dostarcza w formie kwestionariusza samooceny stanowiącego załącznik do wniosku o wydanie pozwolenia AEO.

Organ celny analizuje dostarczone informacje, weryfikuje je podczas wizyty w siedzibie przedsiębiorcy i w miejscach prowadzenia działalności. Gdy zajdzie taka potrzeba organ celny może zwrócić się do przedsiębiorcy o uzupełnienie informacji wyznaczając termin maksymalnie 30 dni. Termin na wydanie decyzji przedłuża się o ten okres (art. 13 ust. 1 RD). W przypadku gdy część działalności objętej przepisami prawa celnego prowadzona jest w innym państwie członkowskim organ wydający pozwolenie zwraca się do danego państwa członkowskiego z prośbą o przeprowadzenie konsultacji. Państwo członkowskie poproszone o konsultacje w terminie 80 dni sprawdza spełnianie wymaganych warunków i kryteriów AEO w tych miejscach i informuje o wynikach państwo członkowskie właściwe do wydania pozwolenia. Organ wydający pozwolenie może przedłużyć termin konsultacji na wniosek organu poproszonego o konsultacje lub na wniosek przedsiębiorcy (art. 14 ust. 2 RW). Termin na wydanie decyzji przedłuża się o taki sam okres jaki był wykorzystany celem przedłużenia terminu konsultacji (art. 13 ust. 3 RD).

Zgodnie z art. 29 ust. 4 RW organy celne przy badaniu spełniania biorą pod uwagę specyficzne cechy przedsiębiorców, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw. Przepisy prawa nakazują zatem badanie spełniania kryteriów i wymogów do uzyskania statusu AEO z **uwzględnieniem rozmiaru prowadzonej działalności**, tak by szansę miały zarówno duże firmy, jak i średni i mali przedsiębiorcy, zapewniając jednocześnie bezpieczeństwo w każdym ogniwie łańcucha dostaw.

Określając kategorię przedsiębiorstwa (rozmiar prowadzonej działalności) należy brać pod uwagę wielkość zatrudnienia oraz roczny obrót.

Weryfikacja niektórych kryteriów zależy również od **rodzaju prowadzonej działalności** – np. czy mamy do czynienia z przewoźnikiem, agentem celnym, czy też eksporterem lub

prowadzącym skład celny (np. od prowadzącego skład celny nie będzie się wymagało spełniania kryteriów dotyczących środków transportu).

Zgodnie z art. 29 RW na potrzeby badania kryteriów ustanowionych w art. 39 lit. b) i e) kodeksu organ celny właściwy do wydania decyzji zapewnia przeprowadzenie kontroli na miejscu we wszystkich miejscach prowadzenia działalności przez wnioskodawcę istotnych z punktu widzenia działalności wnioskodawcy podlegającej obowiązkowi celnemu.

Jeżeli wnioskodawca posiada wiele miejsc prowadzenia działalności, a termin wyznaczony na wydanie decyzji uniemożliwia zbadanie wszystkich takich miejsc, organ celny może zbadać wyłącznie reprezentatywną część miejsc prowadzenia działalności, jeżeli uzna, że wnioskodawca stosuje takie same standardy bezpieczeństwa i ochrony we wszystkich tego rodzaju miejscach oraz takie same wspólne standardy i procedury prowadzenia ewidencji we wszystkich takich miejscach.

W toku sprawdzania kryteriów wnioskodawca jest na bieżąco informowany o stwierdzonych zagrożeniach mogących mieć wpływ na wydanie pozwolenia poprzez wskazywanie zaleceń (rad, opinii) zmierzających do wdrożenia odpowiednich działań (standardów, procedur lub środków kontroli) minimalizujących zidentyfikowane ryzyko związane z prowadzoną działalnością gospodarczą.

CZĘŚĆ V. WYDANIE ROZSTRZYGNĘCIA

Po sprawdzeniu warunków i kryteriów organ celny podejmuje decyzję o wydaniu pozwolenia AEO bądź odrzuceniu wniosku.

W przypadku stwierdzenia, że spełnione zostały wymagane prawem warunki i kryteria organ Służby Celnej **wydać pozwolenie AEO**. Pozwolenie AEO wydawane jest na czas nieokreślony, wchodzi w życie piątego dnia po jego wydaniu i jest uznawane we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej.

W przypadku gdy zachodzi prawdopodobieństwo stwierdzenia, że wyniki weryfikacji spełniania warunków i kryteriów doprowadzą do odrzucenia wniosku organ celny informuje wnioskodawcę o podstawach, na których zamierza oprzeć tą decyzję, dając wnioskodawcy możliwość przedstawienia swojego stanowiska w terminie 30 dni licząc od doręczenia powiadomienia lub uznania go za doręczone, tzw. prawo do wysłuchania.

Po upływie tego terminu, w przypadku stwierdzenia, że warunki i kryteria nie zostały spełnione, organ celny wydaje **decyzję o odrzuceniu wniosku**.

CZĘŚĆ VI. ZARZĄDZANIE POZWOLENIEM AEO

1. Obowiązki i uprawnienia po stronie przedsiębiorcy

Po wydaniu pozwolenia AEO przedsiębiorca winien zapewniać spełnianie warunków i kryteriów. Ponadto, upoważniony przedsiębiorca powinien poinformować organ celny wydający pozwolenie o wszystkich zdarzeniach mających miejsce po wydaniu pozwolenia i mogących mieć wpływ na jego dalsze stosowanie lub treść.

W przypadku gdy przedsiębiorca posiadający status AEO czasowo nie jest w stanie spełnić któregośkolwiek z kryteriów może złożyć wniosek o zawieszenie statusu AEO zgodnie z art. 16 ust. 1 lit. c) RD.

Upoważniony przedsiębiorca może też złożyć wniosek o cofnięcie statusu AEO. W takim przypadku nie będzie miał zastosowania zakaz uniemożliwiający ponowne ubieganie się o status AEO przed upływem trzech lat od dnia cofnięcia pozwolenia.

2. Obowiązki i uprawnienia po stronie organu celnego

Do obowiązków organu celnego należy **monitorowanie** spełniania przez upoważnionego przedsiębiorcę warunków i kryteriów oraz odpowiednie reagowanie, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości.

Jeżeli w wyniku monitorowania zostaną stwierdzone nieprawidłowości organ celny rozpocząć procedurę **ponownej oceny decyzji**. Ponowna ocena może być też wynikiem informacji dostarczonych przez posiadacza pozwolenia mogących mieć wpływ na jego dalsze obowiązywanie lub treść.

Jeżeli uzasadnia to wynik przeprowadzonej ponownej oceny organ celny może, w zależności od okoliczności danej sprawy:

- **zawiesić status AEO** – status upoważnionego przedsiębiorcy zostaje zawieszony w przypadkach określonych w art. 16 RD, lub
- **cofnąć pozwolenie AEO** – pozwolenie AEO zostaje cofnięte w przypadkach określonych w art. 28 UKC i art. 15 RW.

Pozwolenie AEO może zostać również **unieważnione** w przypadkach określonych w art. 27 UKC.

Informacje dodatkowe:

Informacja dotycząca obowiązujących od 1 maja 2016 r. przepisów nowego unijnego prawa celnego w zakresie statusu upoważnionego przedsiębiorcy AEO oraz ponownej oceny świadectw wydanych na podstawie dotychczasowych przepisów znajduje się na stronach internetowych Ministerstwa Finansów, w zakładce „Unijny Kodeks Celny”:

<http://www.finance.mf.gov.pl/documents/766655/582683f9-5996-413e-b9cd-dcc16aef846b>
oraz

<http://www.finance.mf.gov.pl/documents/766655/e5278ca5-add7-461b-8bec-903f7d58374b>